

SPRAWOZDANIE
Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024 – 2028

ZA ROK 2024

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2028 zwany dalej Programem został przyjęty do realizacji uchwałą Nr III/31/2024 Rady Miejskiej w Pułtusku z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028.

Od wielu lat na terenie gminy Pułtusk podejmowane są działania mające na celu pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. Powyższy Program stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie, działające na poziomie Gminy Pułtusk.

Głównym celem Programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej.

Cele szczegółowe Programu zakładają:

1. Inicjowanie i wspieranie działań polegających na podniesieniu świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy domowej.
2. Kompleksową pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.
3. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele działań i przewidywane efekty realizacji programu odnoszą się do obszarów:

- **profilaktyki** – promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności interpersonalnych;
- **edukacji** – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków, informowanie o możliwych formach pomocy;

- **interwencji** – przerwanie przemocy, ochrona ofiar, izolacja i oddziaływanie na sprawców;
- **wspierania** – przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u ofiar przemocy, uświadamianie praw i możliwości rozwiązania problemu poprzez pomoc psychologiczną, prawną i socjalną.

Adresatami programu są:

osoby dotknięte przemocą z terenu gminy Pułtusk, w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy pozostający w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne, osoby, które stosują przemoc, świadkowie przemocy domowej, służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Podmioty realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w 2024 roku:

1. Urząd Miejski w Pułtusku.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusku.
3. Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusku.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku.
5. Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku.
6. Prokuratura Rejonowa w Pułtusku.
7. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku.
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku.
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku.
10. Poradnie Terapii Uzależnień.
11. Placówki oświatowe.
12. Placówki służby zdrowia.

Sukces Programu w dużej mierze zależy od zaangażowania instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy, ale duży wpływ na jego skuteczność mają także sami mieszkańcy Gminy Pułtusk.

W oparciu o cele zawarte w Programie określono podstawowe zadania do realizacji w obszarze: profilaktyki, edukacji, interwencji oraz wspierania rodziny w Gminie Pułtusk.

W związku z tym poniżej został przedstawiony zakres realizacji ww. Programu przez

poszczególne podmioty.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk w roku sprawozdawczym realizował zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny zajmowali się problemami, które zagrażały prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starali się rozwiązywać problemy w rodzinach, które niekorzystnie wpływały na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmowała profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne. Pracownicy socjalni podejmowali działania na wielu płaszczyznach pracy socjalnej. Świadczyli na rzecz rodzin doświadczających przemocy systematyczną pracę socjalną opierającą się na wszelkiego rodzaju poradnictwie, m.in.: prawnym, ekonomicznym, psychologicznym, pedagogicznym, a także na podejmowaniu różnych interwencji w celu załatwienia trudnych spraw rodzinnych, takich jak: kierowanie sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe. Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w ramach funkcjonującego Zespołu Interdyscyplinarnego, systematycznie monitorowali rodziny, w których dochodziło do konfliktów, niejednokrotnie prowadzili pierwsze mediacje oraz podejmowali działania interwencyjne. Osoby pokrzywdzone każdorazowo informowane były przez pracowników socjalnych o instytucjach niosących pomoc osobom doświadczającym przemocy. W siedzibie Ośrodka zamieszczono informację z numerami telefonów instytucji i placówek działających na rzecz osób pokrzywdzonych.

Z pomocy **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk w 2024 roku** w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystały **363 rodziny** o liczbie **778 osób** w tych rodzinach. Środowiskową pracą socjalną zostały objęte **499 rodziny** o liczbie **1021 osób** w tych rodzinach.

Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo korzystały z usług opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez placówkę wsparcia dziennego – świetlicę „Słonecznikowa Brać” działającą przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk. Świetlica „Słonecznikowa Brać” funkcjonowała przez cały rok, z miesięczną

przerwą w okresie wakacyjnym. Dzieci przyjmowane były na zajęcia świetlicowe po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz na podstawie skierowania wydanego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk. Pobyt w placówce był nieodpłatny. W roku sprawozdawczym liczba dzieci skierowanych do placówki wyniosła 17. Były to dzieci z rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusk

Dążąc do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej, Zarządzeniem Burmistrza Miasta Pułtusk nr 628/2023 z dnia 21 września 2023r. powołano członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusk, co dało początek współpracy różnych instytucji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.

W roku sprawozdawczym zadaniami Zespołu było tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów organizacji pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych i prokuratorów w ramach zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2024 roku członkowie Zespołu systematycznie brali udział w posiedzeniach, na których omawiano realizację procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy Pułtusk, a także realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028. W okresie sprawozdawczym odbyło się siedem posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W trakcie prac omawiano tematykę zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Pułtusk, interpretowano akty prawne, według których podejmowane były działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Analizowane były również zadania, jakie spoczywały na członkach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupach diagnostyczno-pomocowych oraz zagadnienia dotyczące procedury „Niebieskie Karty”. Spotkania Zespołu miały na celu poprawę sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno -pomocowych wykonywali zadania w ramach obowiązków służbowych.

Zespół Interdyscyplinarny działał w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Działania

te polegały na rozpoznaniu zaburzeń życia rodzinnego wywołanych stosowaniem przemocy i nadużywaniem alkoholu, ułożeniem planu pomocy oraz podjęciem działań interwencyjnych. W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusk wpułyęło 39 Niebieskich Kart – A, sporządzonych przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę, tj: Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1, Policję – 32, Oświatę – 4, Ochronę zdrowia - 2. W związku z wpływającymi do Zespołu Interdyscyplinarnego sprawami odbyło się 230 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych. Praca grup prowadzona była w zależności od zgłaszanych potrzeb i skupiała się na rozwiązaniu specyficznych problemów w konkretnej rodzinie. Na spotkania zapraszone były osoby doświadczające przemocy domowej oraz wzywane były osoby stosujące przemoc. Na posiedzeniach grup z wezwanymi osobami prowadzone były rozmowy, wypełniano formularze „Niebieskie Karty” część C oraz część D, opracowywano plan pomocy oraz podejmowano stosowne działania wobec osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. W rodzinach systematycznie prowadzony był monitoring sytuacji życiowej przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk. Dzieci z rodzin, w których występował problem przemocy były objęte pomocą pedagogów szkolnych. W ramach posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych zostało sporządzonych 30 Niebieskich Kart - C z osobą doznającą przemocy domowej i 26 Niebieskich Kart - D z osobą stosującą przemoc domową. W 2024 r. zostało zakończonych 33 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym 4 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań oraz 29, gdzie ustała przemoc domowa i zaistniało uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 2024 roku w stosunku do roku 2023 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” uległa zwiększeniu o 1 , zaś w stosunku do 2022 roku uległa zmniejszeniu o 10.

Zespół Interdyscyplinarny zajmował się również rozpowszechnianiem informacji o możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W szkołach i instytucjach na terenie naszej gminy rozpowszechniane były plakaty i ulotki o tematyce związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W roku sprawozdawczym członkowie Zespołu i pracownicy tut. Ośrodka podnosili swoje kompetencje i uczestniczyli w szkoleniach:

- w dniu 21 czerwca 2024r. szkolenie on-line na temat : „Program Przeciwdziałania Przemocy”,
- w dniu 11 października 2024r. szkolenie on-line pt.: „Skuteczne działanie i funkcjonowanie

Zespołu Interdyscyplinarnego w myśl obowiązujących ustaw i przepisów prawa”,

- w dniu 13 listopada 2024r. szkolenie pt: „Współpraca instytucji/podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zalecenia pokontrolne w tym zakresie.”, które odbyły się w Ratuszu Dzielnicy Białołęka zorganizowane przez Zarząd Mazowieckiego Forum Ośrodków Pomocy Społecznej przy stowarzyszeniu BORIS;
- w dniu 14 listopada 2024r. - V Forum Pracowników Socjalnych i Ekonomii Społecznej organizowanym przez Wydział nauk o zdrowiu i Nauk Społecznych państwowej Akademii Nauk stosowanych Im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej”,
- w dniach 12-13 grudnia 2024r. szkolenie stacjonarne pt. „Przemoc domowa – rozpoznanie i interwencja. Praca z osobą doświadczającą przemocy” w Warszawie.

W roku sprawozdawczym kontynuowano współpracę z Fundacją Compassio, która prowadziła „Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem” w Pułtusku przy ul. Mickiewicza 36B. Ww. punkt zapewniał pomoc prawną, psychologiczną, materialną dla osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz świadków przestępstwa finansowaną ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Pracownicy socjalni na bieżąco informowali zgłaszające się do siedziby Ośrodka osoby o możliwości skorzystania z pomocy ww. punktu oraz udostępniali broszury informacyjne.

Rodziny doświadczające przemocy miały możliwość korzystania z pomocy w **Interdyscyplinarnym Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla Ofiar Przemocy Domowej**, którego celem jest pobudzenie wrażliwości na drugiego człowieka i samego siebie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy domowej oraz zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy ofiarom przemocy domowej. Z profesjonalnej pomocy lub wsparcia ekspertów: prawnika i psychologa skorzystało 94 rodziny o liczbie osób 109 w tych rodzinach. Najczęściej zgłaszane problemy podczas pełnionych dyżurów psychologa i prawnika dotyczyły przemocy psychicznej i fizycznej w rodzinach, alkoholizmu jednego z członków rodziny, warunków mieszkaniowych, spraw rozwodowych i alimentacyjnych. Porady obejmowały propozycje działań koniecznych do dokonania zmiany sytuacji życiowej. Działania indywidualne dostosowane były zawsze do potrzeb klienta. Ofiarom przemocy udzielano porad i konsultacji mających na celu przerwanie przemocy poprzez kierowanie do właściwych instytucji.

**Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Pułtusku**

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusku w 2024 roku realizowała następujące działania w zakresie zwiększenia skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

1. Podejmowała działania profilaktyczne, interwencyjne i zaradcze kierując wnioski do Sądu Rejonowego w Pułtusku o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczniczym (6 wniosków).
2. Podejmowała rozmowy motywujące do podjęcia dobrowolnej terapii odwykowej (118 osób) oraz konsultacje w zakresie występowania problemu alkoholowego w rodzinach (35 rodzin).
3. Dystrybuowała w sposób ciągły materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki, plakaty) dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Członkowie Komisji systematycznie brali udział w spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych na rzecz rodzin zagrożonych przemocą domową.

**Komenda Powiatowa Policji
w Pułtusku**

W 2024r. Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku w ramach działań profilaktycznych, zaradczych oraz interwencyjnych, podejmowała działania w zakresie indywidualnej pomocy dla osób doznających przemocy. Policjanci podczas przeprowadzania interwencji domowych informowali osoby pokrzywdzone o przysługujących im prawach oraz instytucjach, które niosą pomoc osobom doznającym przemocy domowej, jak również o procedurze „Niebieskie Karty” i związanym z nią nadzorze dzielnicowego nad rodziną. Rodziny, w których prowadzona była procedura „Niebieskie Karty” były co miesiąc odwiedzane przez dzielnicowego, natomiast w rodzinach, w których było podejrzenie stosowania przemocy w stosunku do nieletnich, do wizyt włączali się policjanci z Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii.

Policjanci, którzy ujawnili przemoc w rodzinie stosowali działania zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji, a w przypadku ujawnienia przestępstwa przemocy domowej Policjanci podejmowali działania zgodnie z Kodeksem Postępowania Karnego.

W ramach działań profilaktycznych Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku współpracowała z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Stworzyło to możliwość szybkiego udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz szansę dopasowania rodzaju pomocy do aktualnych potrzeb. Policjanci podczas spotkań profilaktycznych w placówkach oświatowych poruszali temat przemocy w rodzinie, a także przemocy rówieśniczej. Ponadto Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku współpracowała z lokalnymi mediami, prowadziła stronę internetową, portal społecznościowy Facebook, na których zamieszczała aktualne informacje o charakterze edukacyjnym.

W 2024 roku Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku założyła 39 Niebieskich Kart, które zostały przekazane do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusku.

Prokuratura Rejonowa w Pułtusku

W ramach działań na rzecz skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej w 2024 r. Prokuratura Rejonowa w Pułtusku, badała wszystkie sygnały i informacje dotyczące przemocy domowej zarówno w postępowaniach karnych jak i cywilnych. Prokuratorzy udzielali szczegółowych informacji i pouczeń dotyczących uprawnień pokrzywdzonych, w tym wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W prowadzonych postępowaniach karnych wobec podejrzanych – sprawców przemocy w roku sprawozdawczym zastosowano 51 środków zapobiegawczych w postaci nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego z pokrzywdzonym oraz zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym we wszelkiej formie. Zastosowanie powyższych środków zapobiegawczych zappełniało prawidłowy tok postępowania karnego, a w szczególności uwzględniało prawnie chroniony interes pokrzywdzonego, w tym poczucie bezpieczeństwa.

Ponadto w budynku Prokuratury udostępnione zostały wykazy instytucji i organizacji pozarządowych udzielających pomocy ofiarom przestępstw.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusku w 2024 r. w ramach swoich obowiązków służbowych realizował postępowania wykonawcze - dozory wobec osób skazanych, również za przestępstwa związane ze stosowaniem przemocy domowej oraz nadzory nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej przez osoby dorosłe nad nieletnimi dziećmi, gdzie występuje zjawisko przemocy domowej. W przypadku sprawców przemocy w rodzinie

stosowane były areszty tymczasowe, a jeżeli zachodziło prawdopodobieństwo stosowania przemocy w rodzinie zastosowane wcześniej były przedłużane. W roku sprawozdawczym kuratorzy systematycznie uczestniczyli w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtuskach oraz grupach diagnostyczno – pomocowych. W dniach od 19 do 23 lutego 2024 r. kuratorzy zawodowi pełnili dyżury w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześpiństwem. Ponadto w Wydziale Rodzinnym i Nietletnich podejmowane były działania nakierowane na wspieranie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczym, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. W 2024 roku Sąd ograniczył rodzicom władze rodzicielską nad małoletnimi dziećmi przez nadzór kuratora sądowego w 51 sprawach, dodatkowo w 3 sprawach zobowiązał rodziców do pracy z asystentem rodziny.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtuskach

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmowało następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Współpracowano z Sądem Rejonowym w Pułtuskach, kuratorami, Prokuraturą Rejonową w Pułtuskach, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, placówkami medycznymi, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkołami w zakresie profilaktyki, ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
2. Przeprowadzono szkolenia profilaktyczno-edukacyjne dla rodzin zastępczych z zakresu przeciwdziałania, rozpoznawania i radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy, przemocy rówieśniczej (12 osób).
3. Upowszechniano informację o Stowarzyszeniu dla Rodzin „Poradnia Rodzinna” skierowaną do osób potrzebujących pomocy psychologicznej, w tym także dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz informacji dla osób pokrzywdzonych przespstwem, świadków oraz osób najbliższych, a także dla osób dotkniętych m.in. przemocą domową w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym.
4. Prowadzone było poradnictwo specjalistyczne dla ofiar przemocy w zakresie pomocy psychologicznej (1 osoba), rodzinnej (3 osoby), prawnej (8 osób).
5. Upowszechniane były ulotki, broszury plakaty zawierające informacje dotyczące przemocy.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

w Pułtusku

Działania podejmowane przez instytucję na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej w 2024r.:

1. Organizowano kampanie, konferencje, pogadanki uwzględniających problematykę przemocy w rodzinie i agresji.
2. Prowadzono tematyczne zajęcia warsztatowe dla dzieci i młodzieży ukierunkowane na eliminowanie zachowań ryzykownych, przeciwdziałanie przemocy i agresji:
 - zajęcia dla uczniów „Poznajemy zawody” – 12 osób;
 - trening wspierający proces efektywnego uczenia się – 110 osób;
 - zajęcia warsztatowe z zakresu doradztwa zawodowego (58 uczniów);
 - zajęcia dla dzieci z elementami integracji sensorycznej (15 uczniów);
 - zajęcia dla uczniów: „Relacje”(18 osób);
 - udział w Lokalnej Burzy Mózgów;
 - konsultacje psychologiczne dla dzieci i uczniów z trudnościami emocjonalnymi;
 - interwencje kryzysowe.
3. Prowadzone były pogadanki, prelekcje i warsztaty dla rodziców:
 - spotkanie dla rodziców: „Jak pomóc dziecku w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej?” (20 osób);
 - udział pracowników Poradni w spotkaniu: „Rodzinne Poniedziałki”;
 - interwencje kryzysowe.
4. Prowadzone były pogadanki, prelekcje i warsztaty dla nauczycieli:
 - przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli na temat diagnozowania potrzeb i możliwości psychofizycznych dzieci w wieku przedszkolnym – 45 osób;
 - przeprowadzono szkolenie: „Diagnoza i pomoc pedagogiczna dzieci w wieku przedszkolnym”(8 osób);
 - obserwacja niepożądanych zachowań u dzieci celem dalszych ustaleń pomocowych (8 osób);
 - wspierano zespół ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole (IPET);
 - utworzono grupy wsparcia dla pedagogów i psychologów szkolnych oraz szkolnych doradców zawodowych (4 spotkań);
 - prowadzone były konsultacje indywidualne w sprawie uczniów.
5. Prowadzone były konsultacje, a także organizowane spotkania terapeutyczne dla dzieci

i rodziców dotkniętych problemem przemocy w rodzinie, kryzysem wewnątrzrodzinnym, np. związanym z rozwodem rodziców.

6. Podejmowane były interwencje kryzysowe zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami.

7. Prowadzone były działania edukacyjno-informacyjne (dystrybucja ulotek, broszur, plakatów, informatorów); zamieszczano informacje o miejscach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej (tablice informacyjne Poradni, strona internetowa, portal społecznościowy).

8. Prowadzona była współpraca z Sądem Rejonowym w Pułtusku w ramach prowadzonych postępowań (składane były wnioski o wgląd w sytuację rodzinną, przekazywane były opinie, informacje, osoby dotknięte przemocą objęte były wsparciem konsultacyjno-terapeutycznym).

9. Prowadzona była współpraca z Prokuraturą Rejonową w Pułtusku w ramach prowadzonych postępowań (przekazywane były opinie, informacje, a także osoby dotknięte przemocą objęte były wsparciem konsultacyjno-terapeutycznym).

10. Zgłoszono gotowość pracowników Poradni do prac w Zespole Interdyscyplinarnym działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusku.

Zespół Przychodni Specjalistycznych AI - Med w Pułtusku

Zespół Przychodni Specjalistycznych AI – MED S.C. w Pułtusku, w strukturach którego funkcjonują: Poradnia Zdrowia Psychicznego i Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradnia Leczenia Uzależnień, w ramach swojej działalności w 2024r. na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej podejmował następujące działania, które zostały zrealizowane w ramach świadczeń zakontraktowanych z NFZ dla osób powyżej 18 roku życia:

- organizowano wizyty lekarskie, konsultacje psychologiczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi (557 osób);
- udzielano porad terapeutycznych, prowadzono sesje grupowe dla osób uzależnionych od alkoholu (351 osób).

W trakcie wizyt oraz konsultacji z lekarzem, psychologiem, terapeutą omawiane były zagadnienia dotyczące także przeciwdziałania przemocy domowej. Łączna liczba wizyt zrealizowanych w 2024r. wyniosła 10634.

Szpital Powiatowy GAJDA- MED sp. z o. o.

w Pułtusk

W roku sprawozdawczym w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie placówka podejmowała następujące działania:

1. Identyfikowane były sygnały świadczące o występowaniu przemocy.
2. Przeprowadzane były rozmowy umożliwiające rozpoznanie form przemocy i częstotliwość jej występowania.
3. Osoby doznające przemocy domowej informowane były o zasadach wystawiania zaświadczeń lekarskich uwzględniających przyczyny i rodzaje uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej, a w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa, np. śladów ciężkiego uszkodzenia ciała – powiadamiane były organy ścigania.
4. Pracownik Szpitala uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusk.

Ponadto pielęgniarki szkolne w przypadku zauważenia śladów stosowania przemocy na ciele dziecka (siniaki, wybroczyny), opisywały symptomy w karcie zdrowia dziecka i przekazywały swoje podejrzenia innym pracownikom szkoły (pedagog, psycholog, wychowawca, dyrektor).

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusk

Ośrodek Rehabilitacji PIO w Pułtusk w 2024r. podejmował szereg działań na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej. Ośrodek oferował możliwość skorzystania ze specjalistycznej terapii pedagogicznej, psychologicznej, terapii rozwijania kompetencji rodzicielskich, treningu umiejętności społecznych, konsultacji lekarskich w zakresie pediatrii, neurologii dziecięcej, psychiatrii dziecięcej, neurologopedii, pedagogiki. W 2024 roku Ośrodek Rehabilitacji PIO objął poradami i konsultacjami 300 osób. W zakresie wczesnej identyfikacji zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży - 100 osób, a 50 osób objął działaniami nastawionymi na prawidłowe wywiązywanie się z pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodziców i pełnienie ról społecznych.

Żłobek Miejski w Pułtusk

Żłobek Miejski w Pułtusk w 2024r. na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej wprowadził w swojej placówce tzw. „Standardy Ochrony Małoletnich”, które zawierają zestaw procedur oraz zasad zapewniających bezpieczne relacje między dzieckiem a personelem placówki oraz wytyczne dotyczące sposobu reagowania na podejrzenie stosowania przemocy wobec dziecka w środowisku domowym.

Przedszkole Miejskie Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Pułtusk

W Przedszkolu Miejskim Nr 4 w Pułtusk w 2024 roku podejmowane były następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. Realizowano programy edukacyjne adresowane do dzieci.
2. Organizowano pogadanki w grupach przedszkolnych.
3. Monitorowano sytuację rodzin poprzez współpracę przedszkola na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Monitorowano sytuacje rodzin: „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem”.
5. Zorganizowano prelekcje z psychologiem nt. „Wpływ cyfryzacji na rozwój dziecka. Zagrożenia płynące z częstego korzystania z sieci”.
6. Zorganizowano szkolenie „Dziecko krzywdzone – jak poznać, reagować. Formy przemocy i reakcje dziecka na nią”.
7. Zorganizowano szkolenie „Jak reagować na podejrzenie przemocy?”- prawne aspekty.

Przedszkole Miejskie Nr 5 w Pułtusk

Działania, które były podjęte w 2024 roku przez placówkę na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej:

1. Zorganizowano pogadanki w grupach przedszkolnych podczas zajęć edukacyjnych.
2. Zorganizowano trening umiejętności społecznych w ramach zajęć rewalidacyjnych.
3. Zrealizowano projekty edukacyjne: „Luba Czuje”, „Bezpieczny i Zdrowy Przedszkolak”, „Kolorowe Uczucia Gucia”.

4. Zorganizowano zajęcia wspierające poczucie własnej wartości z przedszkolnym psychologiem.
5. Zorganizowano trening umiejętności społecznych w grupach starszych prowadzony przez pedagoga specjalnego.
6. Udostępniano informację o działaniach profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Pułtusk poprzez wywieszanie plakatów informacyjnych.
7. Prowadzone były rozmowy indywidualne z rodzicami oraz konsultacje z przedszkolnym psychologiem.
8. Organizowano projekt skierowany do rodziców, którego celem jest wspieranie rodziców w ich funkcji wychowawczej „Akademia rodzica”.
9. Uczestniczono w ogólnopolskiej akcji „Dzieciństwa bez Przemocy”.

**Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II
w Płocochowie**

W 2024 r. w celu zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej podjęte zostały następujące działania:

1. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze Standardami Ochrony Małoletnich rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel.
2. Monitorowano sytuacje dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.
3. Udostępniano rodzicom i uczniom numery telefonów alarmowych do instytucji, pod które mogą dzwonić w przypadku przemocy domowej.
4. Rozpowszechniano wśród uczniów ulotki i plakaty na temat przemocy domowej: „Alkohol i młodzież”, „Czy nadal chcesz o tym milczeć”, „Reaguj na przemoc”, „Jeśli doświadczasz przemocy.....Stop”, „Jak założyć niebieską kartę”.
5. Wdrażano prawidłowe zachowania i postawy wśród dzieci i młodzieży poprzez ustalanie klasowych i szkolnych zasad i umów zapobiegających agresji i przemocy.
6. Organizowano systematycznie spotkania terapeutyczne dla rodziców w celu badania własnej wartości i dbałości o siebie.

Zespół Szkolno-Przedszkolny

w Przemiarowie

W 2024r. w celu podnoszenia świadomości uczniów i rodziców w zakresie przemocy domowej podjęto następujące działania:

1. Pedagog szkolny przeprowadzał diagnozę środowiska szkolnego w celu rozpoznania i wytypowania uczniów mogących stosować przemoc w szkole bądź będących ofiarami przemocy w szkole lub w rodzinie.
2. Rozpoznawano sytuację rodzinną uczniów z rodzin alkoholowych bądź z rodzin niewydolnych wychowawczo.
3. Podnoszono świadomość i wiedzę uczniów oraz rodziców poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno - informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy (brozury, gazetki, prezentacje, prelekcje).
4. Rozpowszechnione zostały na korytarzu szkolnym, na stronie internetowej numery telefonów zaufania, numery całodobowej infolinii dla dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli, adresy instytucji pomocowych działających na terenie gminy Pułtusk w zakresie profesjonalnej pomocy doświadczonych psychologów.
5. Przeprowadzono rozmowy przez wychowawców, pedagoga szkolnego i psychologa z uczniami oraz ich rodzicami w sytuacjach trudnych, udzielano wsparcia oraz pomocy.
6. Upowszechniane były wśród rodziców informacje w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy: psychologicznej, socjalnej i rodzinnej.
7. Monitorowano sytuację rodzin, w których istniało realne zagrożenie stosowania przemocy domowej (fizycznej, psychicznej bądź zaniedbania ze strony rodziców).
8. Prowadzona była profilaktyka wśród dzieci i młodzieży w zakresie agresji i przemocy, sposobów konstruktywnego rozwiązywania problemów. Zachęcano wychowawców klas do angażowania się w problemy emocjonalne i skutki negatywnego zachowania swoich uczniów.
9. Przeprowadzono innowację pedagogiczną „Bajki pomagajki” w celu pracy nad emocjami, poznania sposobów konstruktywnego radzenia sobie z nimi bez używania przemocy fizycznej i psychicznej, radzenia sobie z lękami różnego pochodzenia.
10. Przeprowadzano spotkania indywidualne i dyscyplinujące z pedagogiem szkolnym w sytuacjach zauważonych problemów i konfliktów rówieśniczych.
11. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze Standardami Ochrony Małoletnich rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel.

12. Rozwijano pozytywne relacje społeczne między uczniami prowadząc zajęcia integrujące zespoły klasowe, wzmocniano zachowania prospołeczne, bezpieczeństwo uczniów, wzbogacano wiedzę uczniów nt. konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych, cyberprzemocy, koleżeństwa, przyjaźni, rodzajów emocji i sposobów radzenia sobie z nimi. Podjęte działania były realizowane w ramach Programu wychowawczo- profilaktycznego, zajęć z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem.
13. Zorganizowano spotkanie rodziców z funkcjonariuszką Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk nt. zachowań ryzykownych.
14. Prowadzono zajęcia warsztatowe z psychologiem i pedagogiem szkolnym nt. stresu, złości w starszej grupie przedszkolnej i w szkole podstawowej (w wybranych klasach, w których zauważono problemy), nt. konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
15. Promowano zachowania, które mają na celu przeciwdziałanie przemocy.
16. Podnoszono wrażliwość społeczności szkolnej (uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych) na zauważone akty przemocy w szkole.
17. Młodzież szkolna brała udział w międzyszkolnych konkursach profilaktycznych: Gminna Gala Profilaktyki Lokalnej w ZS nr 2 w Pułtusk, Lokalna Burza Mózgów w PSP nr 1 w Pułtusk
18. Wychowawcy klas pozostawali w stałym kontakcie z asystentami bądź kuratorami rodzin w celu monitorowania sytuacji bytowej uczniów pozostających pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk.
19. Uczniowie klas VII i VIII wzięli udział w programie profilaktycznym „Unplugged”.
20. Zorganizowano pomoc w postaci paczki żywnościowej i artykułów higienicznych dla rodziny dotkniętej przemocą.
21. Zorganizowano pomoc finansową dla uczniów, których rodzinna sytuacja finansowa nie pozwalała na zapewnienie udziału w wycieczkach szkolnych, w celu ich pełnego uczestnictwa w życiu klasy i szkoły, zapobieganiu wykluczeniu ze względu na niskie dochody rodziny.
22. Pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog szkolny podnosiły swoje kompetencje w czasie Grup wsparcia psychologów i pedagogów z terenu gminy Pułtusk.
23. Realizowany był program profilaktyczny – „Używasz? Przegrywasz!” w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Kludyny Potockiej

w Pułtusk

Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i agresji podejmowane przez szkołę w 2024 roku:

1. Na bieżąco prowadzona była szczegółowa diagnoza i obserwacja uczniów przejawiających niepokojące zachowania, które mogą świadczyć o zaniedbaniu wychowawczym lub dysfunkcji środowiska rodzinnego (w tym przemocy domowej).
2. Prowadzono pedagogizację rodziców, podczas konsultacji indywidualnych z wychowawcą i pedagogiem oraz podczas zebrań i dni otwartych, która miała na celu:
 - zdobycie wiedzy i umiejętności pomocnych w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i kształtowaniu relacji z dzieckiem;
 - pozbycie się nieefektywnych stereotypów i potocznych informacji dotyczących wychowania;
 - lepsze poznanie szkoły;
 - poprawę relacji z dzieckiem;
 - wzrost pewności siebie jako osoby kompetentnej;
 - przekonanie o podmiotowym traktowaniu dziecka w szkole;
 - możliwość poznania innych rodziców i wymiana doświadczeń;
 - integracja środowiska szkolnego.
3. Brano udział w kampaniach i programach profilaktycznych rekomendowanych przez MEN „Domowi Detektywi”, „Fantastyczne możliwości”, „Unplugged”.
4. Uczniowie brali udział w akcjach i kampaniach ogólnopolskich „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Bezpieczna szkoła, bezpieczny uczeń”.
5. Zrealizowano projekt: „Szkoła dla rodziców” oraz „Lokalna burza mózgów”.
6. Zorganizowano spotkania edukacyjne ze specjalistami – psychologiem i pedagogiem w celu uwrażliwienia na potrzeby dzieci i młodzieży. Spotkania dotyczyły przemocy, motywacji i samodzielności.
7. Rozpowszechniane były informacje o instytucjach pomocowych poprzez dystrybucję ulotek i broszur, informacji publikowanych na stronie internetowej lub Facebooku, wiadomości e-mail, prezentacji multimedialnych przekazywanych drogą elektroniczną podczas zebrań online.

Zespół Szkół Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi

w Pułtusk

W 2024 roku podejmowane były następujące działania w zakresie zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej:

1. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze „Standardami Ochrony Małoletnich” oraz „Polityką Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem” rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel.
2. Realizowane były programy wychowawczo – profilaktyczne rekomendowane przez PARPA, Szkolny Program wychowawczo- profilaktyczny: „Domowi Detektywi, czyli Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne możliwości”.
3. Realizowane były spotkania dla rodziców w ramach programu: „Szkola dla Rodziców i Wychowawców”.
4. Prowadzone były zajęcia na godzinach wychowawczych na temat przemocy domowej. Celem zajęć było poszerzenie wiedzy młodzieży na temat różnych aspektów i przejawów przemocy ze strony rodziców i opiekunów lub rodzeństwa oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrażających sytuacji. Zajęcia dostarczały również informacji o tym, gdzie osoby doświadczające przemocy lub jej świadkowie mogą zwracać się o pomoc i wsparcie.
5. Zorganizowano zajęcia z udziałem przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji.
6. Diagnozowane były sytuacje i przeprowadzono systematyczne rozmowy wspierające, zaradcze, interwencyjne mające na celu minimalizowanie zjawiska przemocy.
7. Osobom dotkniętym przemocą udzielano informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom, świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
8. Pedagog szkolny uczestniczył w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusk.
9. Upowszechniane były materiały edukacyjno-informacyjne na temat przemocy w rodzinie.
10. Upowszechniane były informacje o instytucjach oraz organizacjach udzielających pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi

im. T. Kościuszki w Pułtusk

Działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę w 2024r. w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Odbyły się lekcje wychowawcze, na których nauczyciele podejmowali z uczniami rozmowy na temat zjawiska przemocy domowej, upowszechniali wiedzę na temat obowiązujących w szkole norm i zasad, a także uczyli reagowania na ataki słowne, także online.
2. Prowadzone były konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz krótkie interwencje w sytuacjach tego wymagających.
3. Wdrożono znaczne ograniczenia w ilości osób wchodzących do Szkoły z zewnątrz oraz kontrolowano tożsamość osób wchodzących do szkoły.
4. Podejmowano akcje i działania profilaktyczne dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze „Standardami Ochrony Małoletnich” rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel szkoły.
6. Zorganizowano na terenie szkoły Klubik Uczniowski, którego celem jest zapewnienie uczniom warunków do spędzania czasu wolnego od lekcyjnych zajęć.
7. Zorganizowano trzy strefy na terenie szkoły, których celem było zapewnienie uczniom pozytywnego spędzania czasu w szkole, promocja zdrowia psychicznego. Strefy: strefę ciszy w czytelnicy, strefę dla najmłodszych oraz strefę relaksu na korytarzu szkolnym.
8. Rozpoczęto remont sali terapeutycznej, w której znajdują miejsce i zastosowanie sprzęty do terapii Integracji Sensorycznej, która pomaga w eliminowaniu impulsowości i agresji u dzieci z zaburzeniami SI.
9. Złożono wniosek do gminy o zapotrzebowanie dotyczące Filmów IDOS „Otwórz się na pomoc – Przemoc”.
10. Zorganizowano apel na temat bezpieczeństwa podczas wakacji letnich oraz ferii zimowych prowadzone przez dzielnicowego.
11. Zapewniono rodzicom, uczniom i nauczycielom dostęp do profilaktycznej platformy edukacyjnej „Edulyke”, zakupionej ze środków gminnych na pięć lat – od 2023r. (możliwość pracy indywidualnej i grupowej nad zagadnieniami psychoprofilaktycznymi w domu i szkole).
12. W najmłodszych klasach odbywały się zajęcia integracyjne, a w starszych klasach zorganizowano zajęcia poświęcone stymulowaniu rozwoju emocjonalno – społecznego,

bajkoterapię mającą na celu radzenie sobie z trudnymi emocjami w zwalczaniu zachowań przemocowych, zajęcia warsztatowe z psychologiem i z pedagogiem nt. „Tolerancja”, „Emocje i zachowania”.

13. Zorganizowano warsztatowe zajęcia Treningu Umiejętności Społecznych dla uczniów klas I-VIII w ramach projektu „Jak żyć z ludźmi?”.

14. Wychowawcy klas zorganizowali spotkania z policją: „Przejawy i konsekwencje przemocy” oraz z kuratorem zawodowym: „Demoralizacja i jej skutki w prawie”.

15. Współpracowano z Komendą Powiatową Policji, Sądem Rejonowym w Pułtusku - Wydziałem Rodzinnym i Kuratorami Zawodowymi.

Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4 z Klasami Sportowymi im. Ireny Szewińskiej w Pułtusku

W 2024 roku szkoła podejmowała następujące działania na rzecz zwiększenia skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej:

1. Zorganizowano w ramach programu profilaktycznego szkoły dla dzieci i młodzieży spotkania mające na celu edukację w zakresie kontaktów z dorosłymi (ochrona dzieci przed doświadczeniem przemocy, w tym przemocy seksualnej), wzmacniające poczucie własnej wartości i radzenia sobie w trudnych sytuacjach czy przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i budowanie pozytywnych kontaktów koleżeńskich, budowanie umiejętności radzenia sobie ze złością, wyrażania własnych emocji.
2. Zamieszczone zostały informacje i materiały edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na stronie internetowej szkoły.
3. Pracownicy szkoły uczestniczyli w szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy, zostali zapoznani z procedurami postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową.
4. Wspierano uczniów dotkniętych przemocą w rodzinie w formie porad i konsultacji.
5. Monitorowano potrzeby uczniów dotkniętych przemocą.
6. Współpracowano z kuratorami społecznymi i zawodowymi, funkcjonariuszem policji ds. nieletnich i patologii, dzielnicowymi Powiatowej Komendy Policji w Pułtusku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusku oraz asystentem rodziny.

7. Zrealizowano Program „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, w którym uczestniczyli rodzice i wychowawcy klas.
8. Prowadzone zostało poradnictwo i interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
9. Udostępnienie bezpłatnych numerów pomocowych.

**Zespół Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego
w Pułtusk**

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Zespół Szkół Zawodowych w 2024 roku realizował następujące zadania:

1. Prowadzono zajęcia warsztatowe dla uczniów z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa, organizacja „Dnia Bez Przemocy”, „Dnia Walki z Depresją”, „Dnia Zapobiegania Samobójstwom”, „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego” oraz zajęcia dla młodzieży dotyczące ochrony zdrowia psychicznego przez: sztukę, muzykę, dietę, sport.
2. Przystąpiono do kampanii nt. Dzieciństwo bez Przemocy, w której uczniowie wzięli udział w webinarze online - „Kryzys – co robić gdy nie ma wyjścia”, „Czy dziękować za hejty”, oraz happeningu – Muzeum za bezpieczeństwem.
3. Zorganizowano wycieczki do Aresztu Śledczego Białołęka jako forma profilaktyki przed zachowaniami ryzykownymi, w tym przemocą.
3. Przeprowadzono zajęcia dla młodzieży z zakresu przemocy fizycznej i psychicznej przez pedagogów szkolnych i psychologa.
4. Młodzież szkolną angażowano do działań związanych z udziałem w kółkach, konkursach, przedsięwzięciach szkolnych jako formy organizacji czasu wolnego, min: chór szkolny, zespół kreatywnej młodzieży, koło Audio - Video, zajęcia sportowe, wolontariat szkolny.
5. Rozpropagowywano telefony zaufania dla ofiar i sprawców przemocy, umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły, Facebook, Instangram.
6. Utrzymywano stały kontakt z kuratorami społecznymi i zawodowymi – wymiana informacji o uczniach, szczególnie nadzór nad rodzinami, w których występują znamiona przemocy.

7. Przeprowadzono badania i działania diagnostyczne w zakresie rozpoznawania znamion przemocy oraz analizę sytuacji rodzinnej uczniów.
8. Przeprowadzono szkolenia dla pedagogów obejmujące tematykę przemocy domowej.
9. Współdziałano z instytucjami (Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku, Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku, Sąd Rejonowy w Pułtusku) w zakresie rozpoznawania i zapobiegania przemocy oraz wspierania osób (uczniów i ich rodziców) dotkniętych problemem.
10. Prowadzono zajęcia na temat przeciwdziałania przemocy (szkolnej i domowej) przez wychowawców, pedagogów szkolnych, wskazywanie miejsc, instytucji i osób zajmujących się świadczeniem profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy.
11. Prowadzono rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami uczniów zagrożonych zjawiskiem przemocy.
12. Wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” w sytuacji przemocy w rodzinie, pedagog szkolny uczestniczył w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej.

**Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi
w Pułtusku**

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej szkoła w 2024 roku zrealizowała następujące działania:

1. Realizowany był Program Wychowawczo-Profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego im. Piotra Skargi w Pułtusku uwzględniające ww. treści.
2. Udzielano wsparcia psychologicznego oraz pedagogicznego uczniom i rodzicom, którzy doświadczyli przemocy domowej.
3. Pedagog szkolny uczestniczył w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej.
4. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze „Standardami Ochrony Małoletnich” rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel.
5. Upublicznione zostały na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej szkoły adresy i telefony instytucji pomocowych i telefonów zaufania (w tym udzielających pomocy w sytuacji przemocy domowej).
6. Współdziałano z instytucjami (Komenda Powiatowa Policji w Pułtusku, Sąd Rejonowy

w Pułtusk) w zakresie rozpoznawania i zapobiegania przemocy oraz wspierania osób (uczniów i ich rodziców) dotkniętych problemem.

**Zespół Szkół im. Bolesława Prusa
w Pułtusk**

Działania prowadzone w 2024 r. przez szkołę w ramach realizacji zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 w Pułtusk:

1. Opracowano, wdrożono i zapoznano ze „Standardami Ochrony Małoletnich” rodziców, dzieci, nauczycieli i cały personel.
2. Realizowany został Program Wychowawczo - Profilaktyczny, który zawierał zadania związane z profilaktyką uzależnień, profilaktyką przemocy, propagowaniem zachowań alternatywnych zamiast agresywnych, profilaktyką zdrowia psychicznego. Ww. program został opracowany i wdrożony po przeprowadzonej diagnozie w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.
3. Współdziałano z Komendą Powiatową Policji w Pułtusk w formie pogadank dla młodzieży z zakresu edukacji prawnej, cyberprzestępczości, profilaktyki demoralizacji oraz interwencji policji w trudnych sytuacjach, procedury „Niebieskie karty”.
4. Współdziałano z Sądem Rejonowym w Pułtusk w zakresie sporządzania opinii na potrzeby Sądu lub kuratorów oraz składania wniosków o wgląd w sytuację rodzinną uczniów.
5. Pedagog szkolny i psycholog szkolny uczestniczył w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w Pułtusk.
6. Udzielono pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie poprzez: porady i konsultacje pedagoga i psychologa w szkole dla ucznia i rodzica, prowadzone były mediacje w sytuacjach konfliktu rodzic-dziecko, w razie konieczności kierowano sprawy do Sądu Rejonowego, Policji lub Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
7. Rozpowszechniano informacje na temat procedury „Niebieskie Karty”. Wśród rodziców, uczniów i nauczycieli udostępniono ulotki, umieszczono informację w gablotach szkolnych.

**Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Anny Karłowicz
w Pułtusku**

W roku 2024 w placówce zostały zrealizowane następujące działania na rzecz zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Wypracowano i wprowadzono w życie przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Anny Karłowicz w Pułtusku politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. W tym celu zespół powołany przez dyrektora, opracował i wdrożył „Standardy ochrony małoletnich w SOSW im. A. Karłowicz w Pułtusku”, z którymi zapoznani zostali wszyscy pracownicy placówki, rodzice i uczniowie.
2. Prowadzono w placówce systematycznie edukacje personelu z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Przeprowadzono konsultacje z rodzicami nt. procedur postępowania oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji przejawiania przemocy ze strony innego członka rodziny oraz z nauczycielami/wychowawcami nt. procedur postępowania w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie ucznia/wychowanka.
4. Opracowano i upowszechniano materiały edukacyjne wśród uczniów/wychowanków i rodziców dotyczących sposobu radzenia sobie w sytuacji doświadczania przemocy ze strony innego członka rodziny.
5. Zorganizowano spotkania dla wychowanków Ośrodka ze szkolnym koordynatorem ds. bezpieczeństwa nt. przeciwdziałania agresji i przemocy.
6. Przeprowadzono przez psychologa i pedagogów szkolnych dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej i Publicznej Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy warsztaty psychoedukacyjne oraz Treningu Umiejętności Społecznych rozwijających umiejętności społeczne oraz uczących konstruktywnych metod rozładowania agresji oraz sposobów radzenia sobie w przypadku krzywdzenia przez inne osoby, w tym również z najbliższego otoczenia (członków rodziny).
7. Przeprowadzono warsztaty edukacyjne w klasach Publicznej Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy dotyczące zjawiska przemocy domowej, projekcje filmów instruktażowych dotyczących problemu agresji i przemocy.
8. Zorganizowano i przeprowadzono w Ośrodku gry i zabawy dla uczniów/wychowanków mające na celu rozpoznawanie przyczyn agresji, opanowanie i przezwyciężanie złości i agresji oraz właściwe jej rozwiązywanie konfliktów.

9. Zorganizowano spotkania dla wychowanków Ośrodka ze szkolnym koordynatorem ds. bezpieczeństwa nt. radzenia sobie w sytuacjach doświadczania przemocy domowej.
10. Zorganizowano i przeprowadzono w Ośrodku „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka”, którego celem było m.in. uświadomienie uczniom, że mają prawo do życia bez przemocy. (spotkanie edukacyjne dla uczniów szkoły podstawowej i przysposabiającej do pracy, gazетка informacyjna o prawach dziecka oraz konkurs wewnątrzszkolny „Prawa Dziecka”).
12. Prowadzono pogadanki z uczniami/wychowankami o przeciwdziałaniu przemocy i agresji połączonych z obejrzeniem prezentacji multimedialnej, filmików edukacyjnych oraz odgrywaniem przez nich scenek dramatycznych.
13. Przeprowadzono konsultacje z nauczycielami na temat procedur postępowania oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej.
14. Prowadzony był monitoring wieloaspektowego funkcjonowania uczniów i ich rodzin, współpracowano z Sądem Rejonowym w Pułtusku pod kątem właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Podsumowanie

Realizacja zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028 w roku 2024 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą oraz podniesienia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

Z uwagi na niepewne prognozy i pojawiające się nowe wyzwania oraz potrzeby społeczeństwa, w kolejnych latach ważne będzie zwiększenie nakładów na stworzenie kompleksowego wsparcia rodzinom, podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza dbałość o ich zdrowie psychiczne, a także zapewnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom Gminy Pułtusk. Pozwoli to zwiększyć skuteczność pomocy świadczonej na rzecz osób doświadczających przemocy.

Sporządzili: Monika Wiśniewska/MOPS
Ewa Zakolska/MOPS
Grzegorz Iwanowski/MOPS

Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Pułtusku

Beata Gemza

